

Möjliggörare för kriminella nätverk

Om möjliggörare i kommunal, statlig och privat sektor

Johanna Skinnari
Karolina Hurve
Andrea Monti

Möjliggörare för kriminella nätverk

Om möjliggörare i kommunal, statlig och privat sektor

Definition

I rapporten definieras en möjliggörare som en person som missbrukar sin anställning eller sitt uppdrag i kommunal, statlig eller privat sektor till förmån för kriminella nätverk.

Hur används möjliggörare av kriminella nätverk?

- Vill ha hjälp med saker som gynnar nätverket och gör det svårare att upptäcka kriminell verksamhet
- Få tillgång till områden de inte själva kan kontrollera
- **Underlätta logistik i den kriminella verksamheten**
 - Information om värdefulla varor
 - Smuggling och transport av illegala varor
 - Förvaring av illegala varor
- **Skapa legitima fasader**
 - Känslig eller strategisk information mest värdefull
 - Färdiga bolag som brottsverktyg
 - Trovärdiga underlag eller upplägg
 - Hantering av brottsvinster

Hur används möjliggörare av kriminella nätverk? Forts.

- **Gynnsamma tillstånd och beslut**

- Avsteg från rutiner i samband med: upphandlingar och myndighetsutövning eller vid felaktiga utbetalningar
- Underlåtenhet att rapportera överträdelser och brottsmisstankar

- **Bryta mot tystnadsplikten**

- Information om rättsväsendets pågående arbete
- Anpassa förklaringar utifrån sekretessbelagd information
- Information till och från frihetsberövade

Olika typer av möjliggörare

- Manipulerade möjliggörare
- Upparbetade möjliggörare
- Affärsmässiga möjliggörare
- Placerade möjliggörare

Slutsatser

- **Kriminella nätverk använder legala strukturer**
 - Skadan i de enskilda fallen bli stor
- **Möjliggörare ibland ett svar på ökat och stärkt arbete mot organiserad brottslighet**
 - Ökad upptäcktsrisk och förbättrad utredningsförmåga
- **Möjliggörare utvecklar och diversifierar den kriminella verksamheten**
 - Bredare användning av bolag generellt
 - Bedrägerier, penningtvätt, välfärdsbrott och arbetslivskriminalitet
 - Effektivisering av brottsligheten
- **Möjliggörare kan klara sig undan både arbetsgivare och rättsväsendet**

Förebyggande och motverkande åtgärder

- **Förbättra kunskapen om risker**
 - Gör riskanalyser
 - Utred fler fall
 - Dela information och lär av andra
 - Klargör och förbättra rapporteringsrutiner
- **Minska risken för möjliggörare i verksamheten**
 - Bakgrundskontroller kan stoppa vissa möjliggörare
 - Referenstagning
 - Åtkomstskydd ochloggning
 - Roterings, fyraögonprincipen och distansarbete
 - Befintliga möjliggörare – tillsyn, åtgärder och påföljder
- **Stärk verksamhetens motståndskraft**
 - Utbildning
 - Tydliga rutiner och regelverk
 - God arbetsmiljö och trygga chefer

Tack!

Rapporten kan laddas ner gratis på: www.bra.se

johanna.skinnari@bra.se

karolina.hurve@bra.se

andrea.monti@bra.se